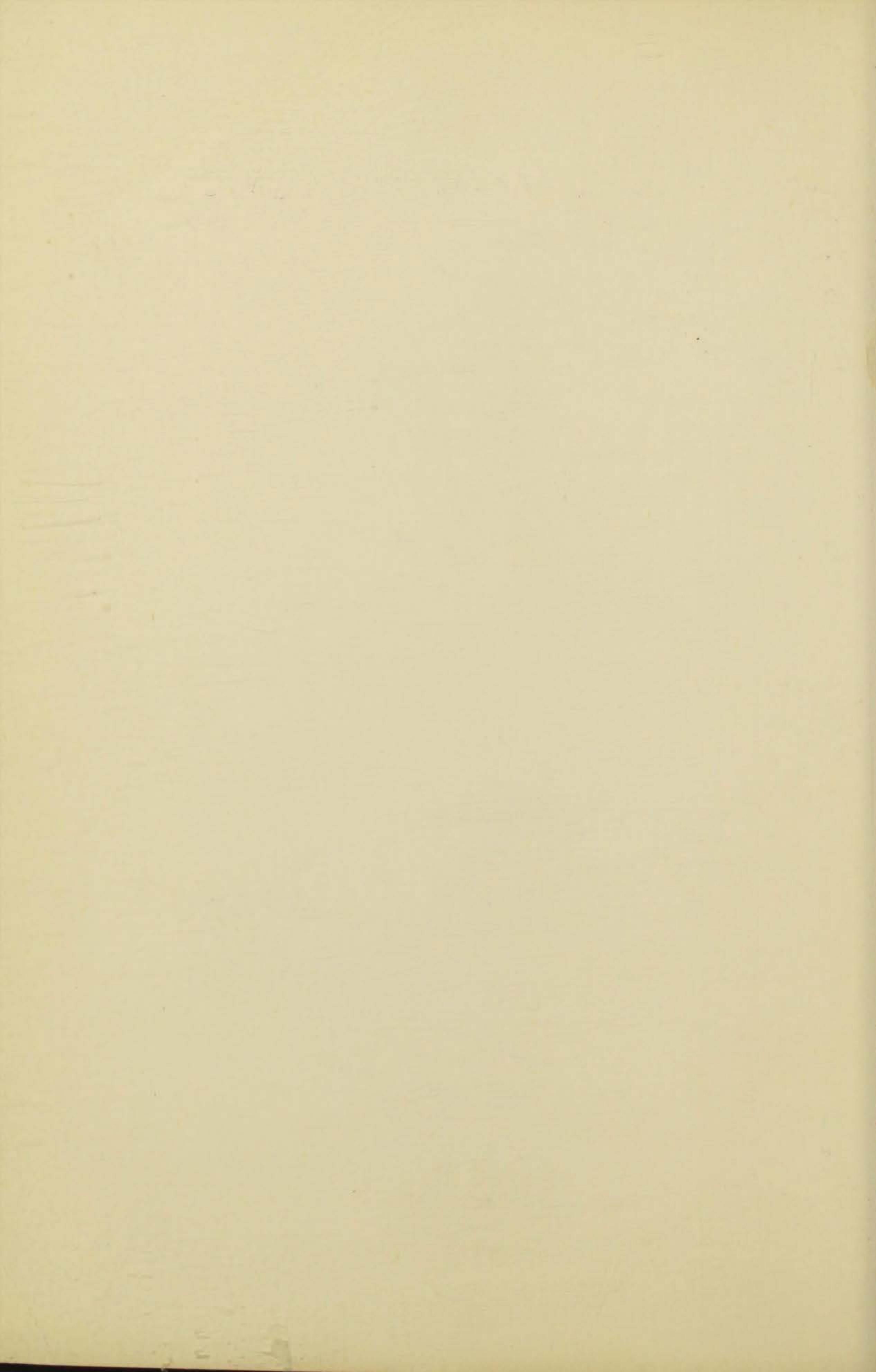

PLAVAVAZADA

JAKOV KOPILOVIĆ

PJESME

ZKVR.org.rs

JAKOV KOPILOVIĆ
PLAVA VAZA DANA

Dražen
čić
Milivoj
Grgić
Mihajlo
Čavrić
Slobodan
Jevremović
17.03.1971.

ZKVH.org.rs

Jakov Kopilović — Subotica, Petra Drapšina 4

Štampa Grafički zavod »Panonija« — Subotica

500 primjeraka

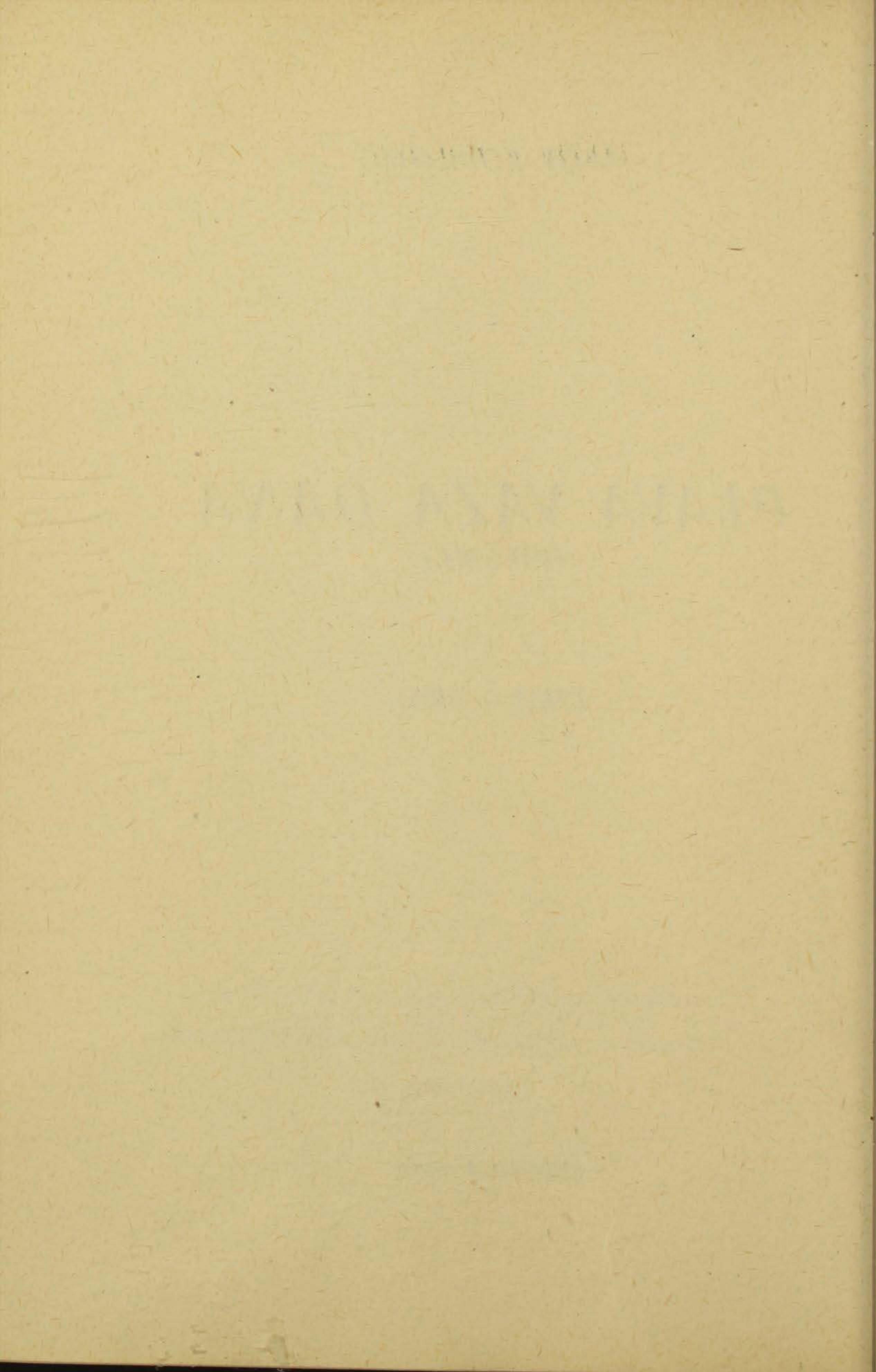
JAKOV KOPILOVIĆ

PLAVA VAZA DANA
(PJESME)

(1964 – 1965)

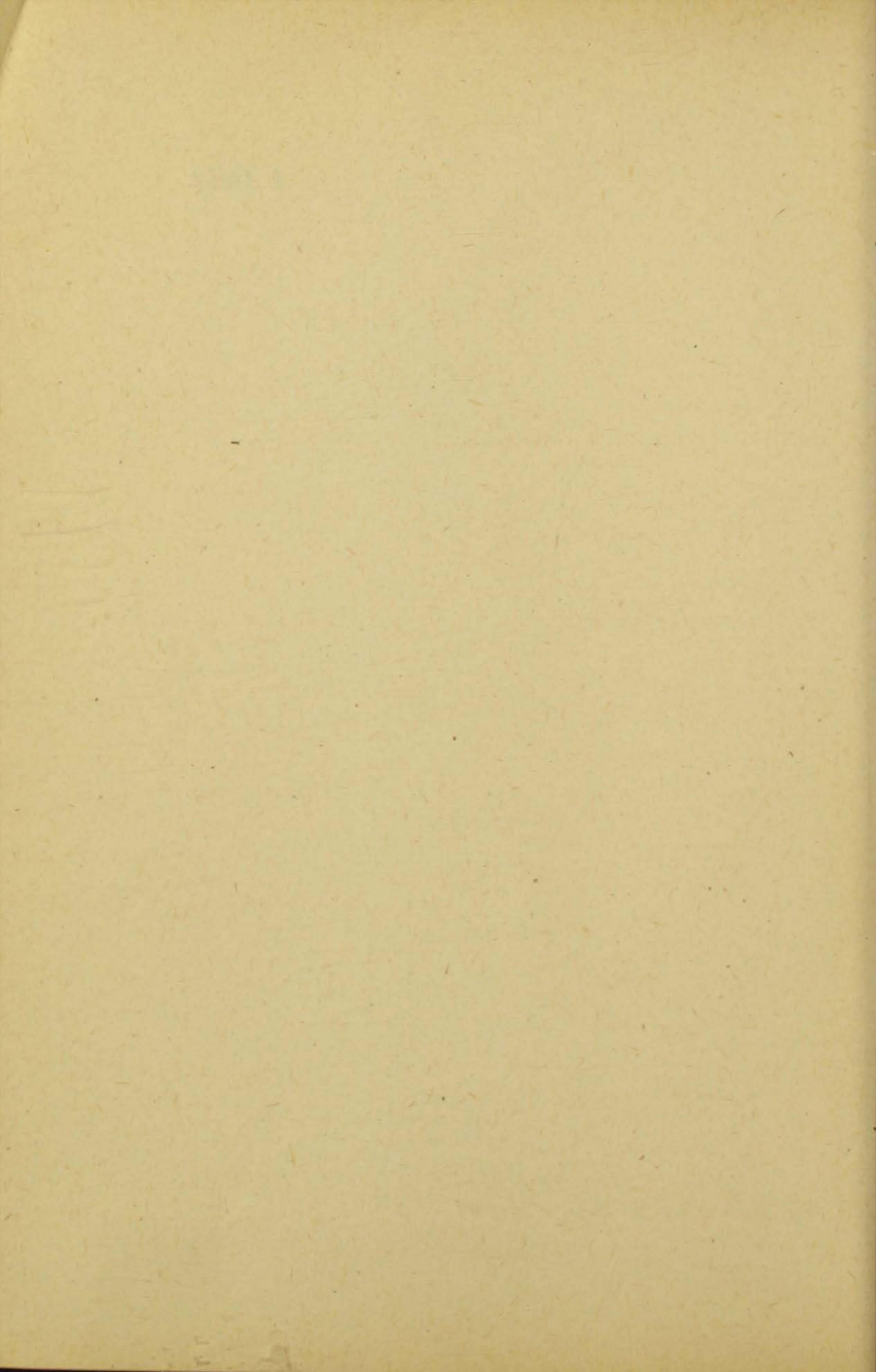
SUBOTICA, 1969.

zkh.org.rs

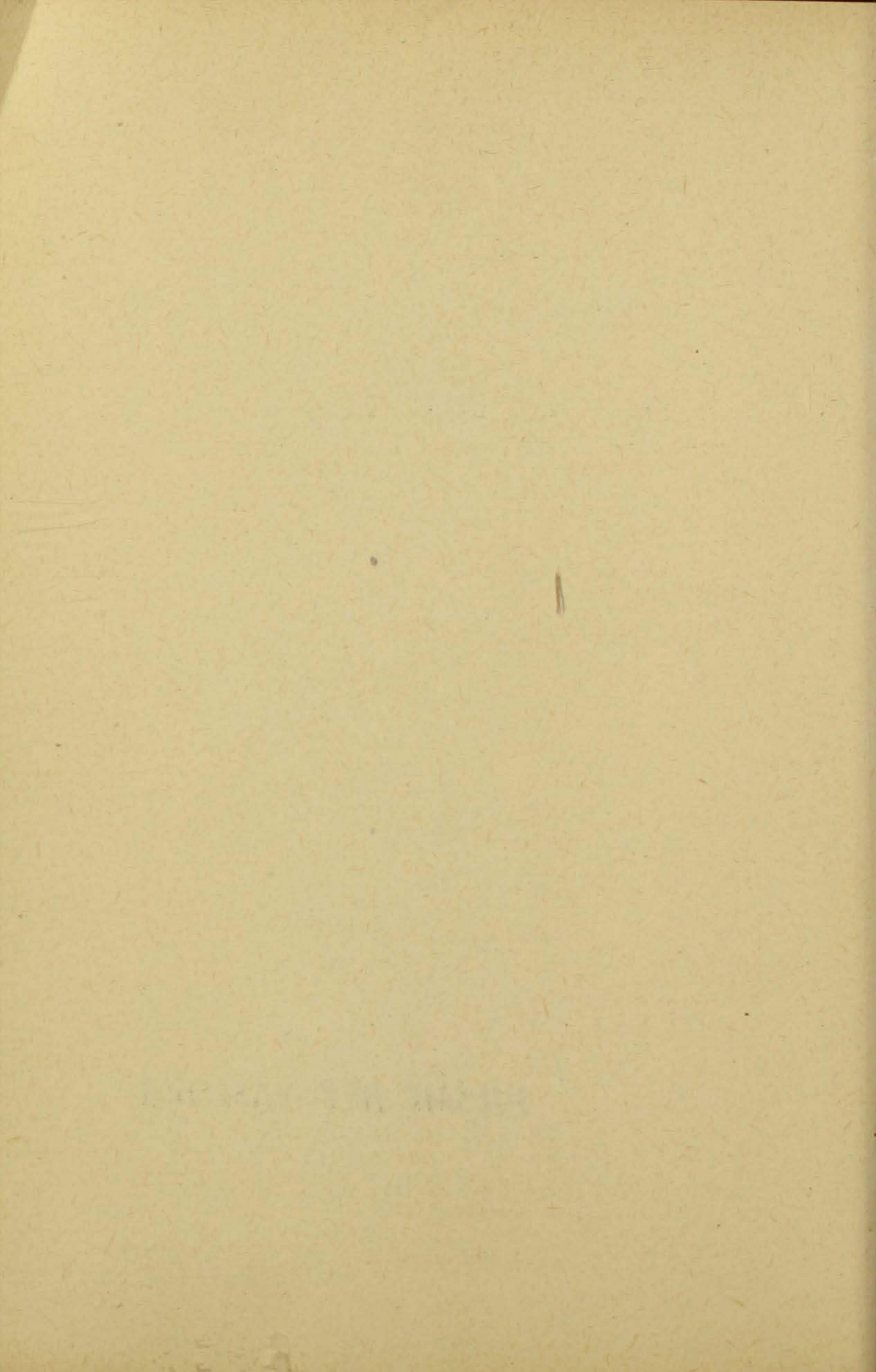
I DIO

zkh.org.rs

PJESME BEZ NASLOVA

zkh.org.rs

*Nikad bili nismo
jedno.*

*Ni zemlja
ni nebo.*

Nikad nismo bili.

*I ti,
i ja,
otkinuti od sna.
O, ti naši sni!
Žedne brazde srca.
Krv ljubavi
grešnih trava.*

*I zaborav
rasplamsava
pod pepelom bola
srebro,
što se vatrom sunca kali:
san i java.*

2

*Čovjek je zvijer svoju
utolio injem:*

*Gorda stabla mrgode se
sama.*

*Brid utrobe traži
lelek trava.*

*Grob je iznad svih nas otvoren
beskrajno.*

*Zemlja je mala za tijela,
bez duše.*

3

*Sapeti oblaci sponima sunca
stopu po stopu izmiču —
polako.*

*Ispod oblaka stablo jablana.
I ja sam negdje sjenu sappleo
tako.*

*Pod strehom gnijezdo lastino.
Letimo i mi
zajedno tako —
nejednako.*

4

*U kavezu slavuj:
moj san
i misao —
fosil
slomljen.*

*Tko mi ga hrani
biljem oblaka?
Zlatni pehar
zvijezda
žed mi utoli,
i boli.*

*Vitka sam srna
ranjena snom
zvijezda
i pjesmom
svoje krvi,*

*mrvi se.
u smrt.*

*Kamene ptice.
iznad glava
prolaznika.*

6

*Negdje se ljubav istočila
očima suznim.*

*Negdje samoća
boja.*

Grlici krila vezana.

*Bez mašte voćnjak
sam.*

*Formulom bola
riješen je strah
žutoga plača
na grani.*

*Slušam jecaj lišća.
U bijeloj bluzi
dolazi zima
bez sjaja
u zjeni
ovoj zemlji.*

*Osjetih sinoć
na kaputu
jeseni ruku
na svom putu.*

*Šaka žuta
lista svela —
pečat
nasred čela.*

9

*Riba sam
udicom vremena
ulovljen
u mutnom.*

*Šupljinom škrge čemerne.
Ni vala ni vjetra niotkud.
Sprud.
Brodolom oblaka.
Zovemo se Zemlja.
Čekrk čovjeka čeka.*

10

*Upali plamen
u kamen
nijem.*

*Idem
idem
i stanem kameno.*

*Plamen misli se gasi.
Pijem strasti cvijetova
nijem.*

*Suton grada u sivom
betonu
bez sunca
i snijega
u svojim oblacima
misli.*

*Nedjelja sna
i blagdan bola
za šest dana sedmičnih.
I ja sam jedan ubod u srcu ulice.
Krvare koraci svojim sjenama.
Tko još zaviđa ženama
na mesu
soli
i mlijeku.*

*Kuhinje sanjaju kruh
svakidašnji.
A ruke
miluju jastuke jave.
Ej golubovi sapetih krila,
ožiljak dana
smiješi se na vas
mirisom srebrnim.*

12

Ćutim led svojih misli.

*Kad se sklope rešetke jesenske,
slutim:
kiše dolaze u lišće.*

I ja sam jedan list.

13

*Vodoskok misli
raznobjojno svijetli
žaruljama vijeka,
varljivo.*

*Terete dana
nosim u prostor.*

*Pogrbljen hrast
miluje valove.*

A plitke vode boluju.

14

Krovovi ...

*Ostaju za nama snovi —
gnijezda pod zabatom.*

Ptice ostaju nujne.

*Zaorane njive
zlato toče.*

*Za nama klasovi
pjevaju
u zagrljaju
crnice.*

Kosmati splavar vesla obalom.

*Čemer na oči
toči večeras
moja zvijezda.*

*A ja sam pod njom
otvorenih zjena
sa stablom jablana.*

*Odozgo jan. 2
oblaka.*

*Naglavce
u zemlju zaglavljen dan.
I nikog nema.*

16

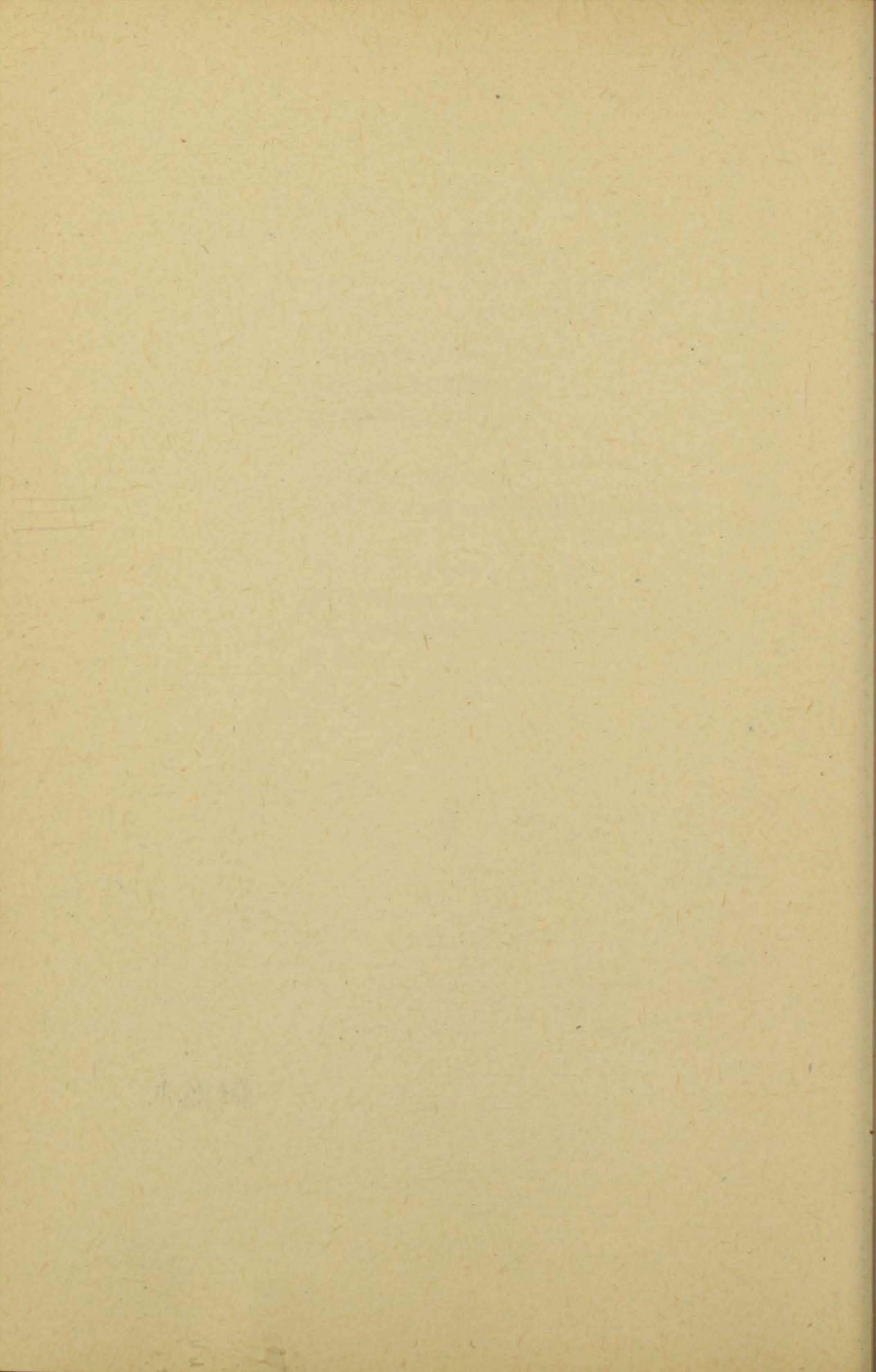
*Kruhom osame
hranim zatočene oči
prepelice.*

*Rešetke večeri
spuštene na rampe prošlosti.*

*Zmije kolosjeci.
Zeleno svjetlo
usporava vožnju —
u smrt.*

DUGA

zkh.org.rs

1

*Asfalt je ustao
iz boja sutoni.
Jauk samoće.*

*U grču mjesecine
sklopljene oči.
Nedozrelo voće.*

*Stojimo samotni,
nagi u gnjevu.
Obrazi vuneni.*

*U meni . . .
U meni
grlice pjevaju.*

2

*Nekamo
neznano
kamen oblaka
padinom klone.*

Škloni se sunce.

*Plač vode
doziva đeram.
Svadu samoće
voće krije.*

Jabuke piju...

*Kapije daljine
otvara srcem.*

3

*Smolama oblaka
zalivene zvijezde.*

*I misli —
niza oko vrata
živa.*

*Ljepotice njiva
nježno zovu sjene.
Dozivlju ljiljane crne.
I srca.
Sijači miluju ruke
i zrnju život daju.*

*Večernji bakar
truje ranu sunca.
I smrt ranama struji.
Paluća srebro oblaka.*

*I ja nestajem u sjeni.
Korakom
olovo raste.*

*I laste
cvjetaju.*

*I sate zlatne
slikaju
krilom.*

I nestaju.

*Zru grozdovi noći.
S njima ćemo poći —
u san.*

5

*Kolač večeri polovim
s drugom u daljini
olovnim srcem.*

*Bljesne oblutak srca
na vatri
pod kapom mjeseca.
I jecaj ožujka ljubav grana zove.*

*Ognjenu pticu šaljem u njive
za svjetlost žetve.*

6

*Tica srca tišine krila širi.
Mir . . .
Pjesma je radosti vir.
I stid mjeseca.
Raspjevane zore cakle se rosom.
Obraz kamena milujem
poštom.*

*U život ču te uvesti
plimom strasti
mala barko,
Margo.*

*Plima u mom srcu pline.
Oseka cvjeta.
Svakoga ljeta
ti si varka
zore.*

*Lice sunca za oblakom —
gine.*

Mi smo lutke od gline.

*Runo jutra u ruci
mekoćom grije mi srce.
Mlazevi bola
teku,
i teku,
isteku
koritom dana.
Svakoga dana.*

*

*Zelena krv večeri
rešetke postavlja za nas.*

9

*Netko se javlja za nas
prvim pupoljkom
proljeća —
meko.*

*Zdravlja željan veseljak
mak zore doziva.*

Srce cvijetova otvara.

*Mirisi jave opiju
boje.*

10

*Poklon ...
zvon proljeća.
Zeleni zvonici listaju.
Toplina krošnje
milog krila laste
nagost sreće crtaju
u zraku.*

*Visibabe
vitke djevice
na zelenom sagu se igraju.
"Zelene se pjesme
slikaju
u zraku.*

*Osloni se na se
olovo oblaka
u vaze dana.*

*Mirisi i boje
sedefasto stoje
u snu oaze.*

*Stasa staza sreće.
Drveće putuje.
U sjeni sam i ja.*

12

*Pola noći sreće,
pola dana bola
s gnjevom dogorjeva.*

*S neba trka Kola
posipa nas zlatom.
Polip sunca spava.*

*Volim ludost cvijeća
i samu ljubav
na dlanu dana.*

13

*Crna ptica na dlanu
pod plavim krilom stolnjaka.
Mrvice s gozbe sunca.
Dijamant srca iskopan.*

*Crna pitca u bolu
pjeva zlatne slogove svemira.
Vezupjem pjev i misao
o vječnosti.*

Globusom putuje dan.

14

*Pod stablom samoće
gnjio plod od bola
pijesku rumen daje.*

*Bljesku ruke pruža
svaka grana pusta.*

*Dišem
lišćem
debelog stabla.
Ploča oblaka
srebro toči
s visine
iz brazgotine mraka.*

*I oči sklapam.
Iz dubine srce doziva
sunce.
Suluda sreća.
cvijeća.
Vrisak mirisa
do bola
moli.*

16

*Iza sna vjetar se javi.
Suza radosti
bilsta se u travi.*

*Pjev srca cvjeta,
opija
i zove
golubove bijele
u letu.
Iza sna
zelene čipke platana
u pločnik polako tonu.*

*Nismo
maslinov list
istočili
od bola.*

*Sklad srca cvijetova
pjevaju trake.
Zelena magla iz glave
trozubo zija.*

Rana zore krvari.

*Od ujeda zmije
sumrak mrtav pada.
Plameni bič
kamena
skameni misao dugama.*

*Pčelin ujed
u med utoli bol.*

*Led kamena
u oko pokloni.*

*Prolio zelenu žuč
prostorom večeri.*

*Srp mjesec ev.
Plače.
Plače
pčelin med.*

*Poslao si poziv snovima.
Noćni sastanak
zvijezda
iza stabla oblaka.
Sjedimo.
Svaki pod svojom sjenom.*

20

*Ja sam toliko živ
koliko nazirem svijet.*

*Kasni izazov sreće
nosi let.*

*Siv osmjeh pješaka
neće opozvat sunce.*

*Usne su snužden cvijet
bez poljupca rose svoje.*

I ja sam toliko živ.

U meni boje, boje.

*Ojađeno zvono istine
guta svoju bol u magli.*

Nijemi zvonici zovu.

*Olovo uhom prolaznika
skoro zablista
izliveno.*

Srebro.

*Kupujem čašu života ...
Kristalna školjka strasti
smiješi se na nas
u srebru.*

*Slomljena skazaljka
jeca na putu
u svome krugu.*

*Mirisi jutros donose jesen
ruža.*

*I ja sam skazaljka
na putu od kuće
do škole.*

*Ulovljene školjke
rasiplju bisere života
srcem i snom.*

*Na pola koplja
zastave sreće.*

23

*Sa mnom za stolom
pjesnik
gospo male jesenske.*

*On je slavi
zlatom lista.*

U čaši lasta grozda.

*Miriše duša
ruža.*

*Smaragdi srca
i niza o grlu
večeri.*

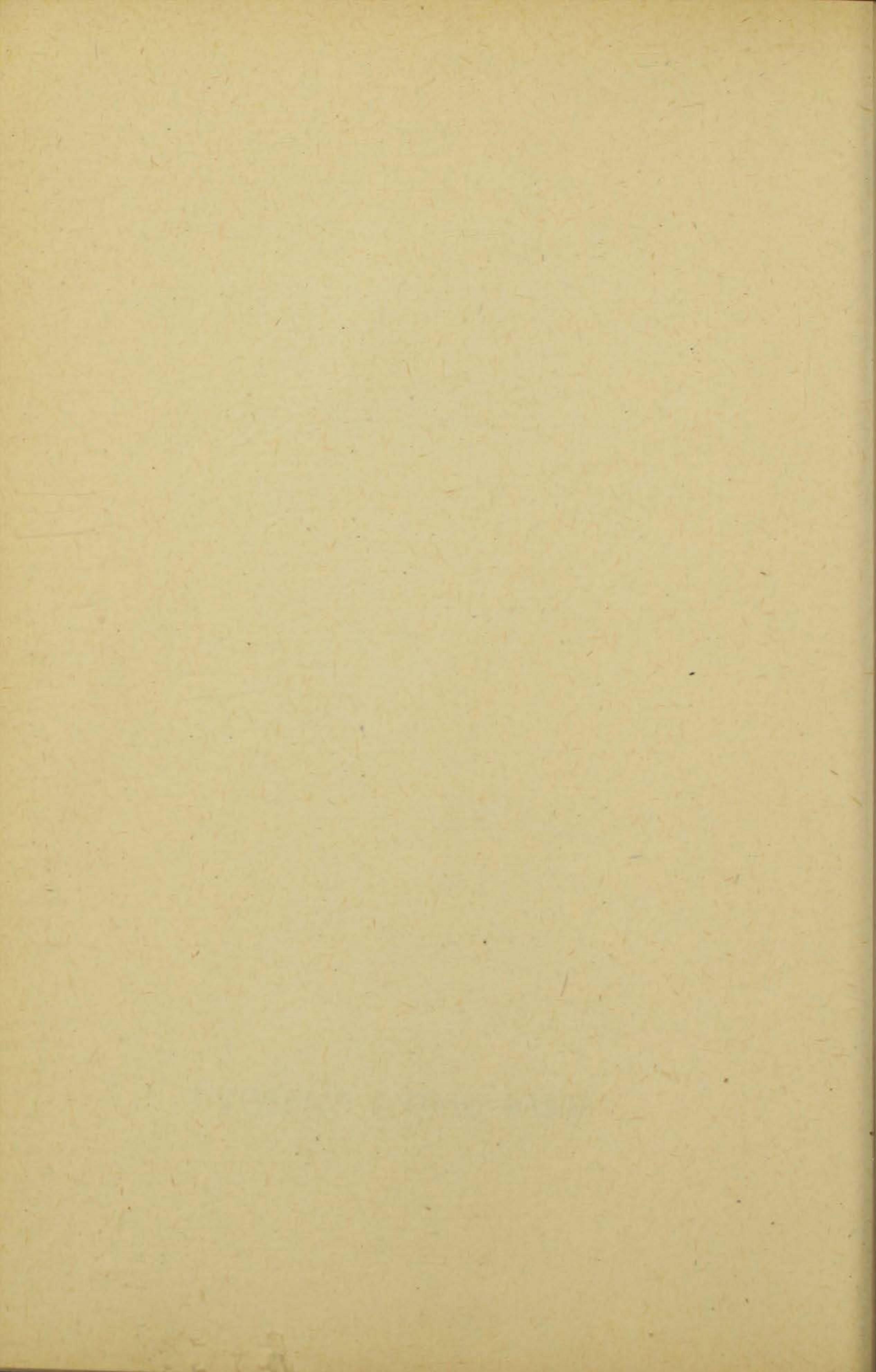
*Zanosna samoća
obećava,
pupoljak noći
buja.*

II DIO

zkh.org.rs

MALA SLOVA NASLOVA

zkh.org.rs

Nisam grana...

*Nisam grana
iznad stabla života.*

*A ipak
vjetar me uči
šapatom:
ŽIVI...
Živ si,
jer se njišeš sa mnom.*

Novo doba

*Jutro je. Pile dana u ljuljci noći
razbija kljunom koricu mraka.
Bijela se skrama hvata
na zjenu zvijezde.*

*Plamene rakete
šiknule
na sve strane svijeta.*

*Cvrkut ptica se javlja
s ploče gramofonske.*

Unazad teku rijeke.

*Milujući atomsku bombu
u povoju snova.
Neimar smrti
prstima oblike
iz zemlje u zemlju stvara.
Malo je prašine na Mjesecu.*

Rakete

*Bol olova
na vatri srca
rijekom srebra raste.*

*Oblakom optočene
laste
trouglaste.*

*Dolaze,
odlaze
trokataste.*

*Rukovet smrti
u plastu
raste,
i raste raskoš.*

Na pragu...

*Na pragu
starica
Jesen.*

*I njen šapat
lišćem.*

*Vlažno oko neba
na san se sklapa
zamišljeno.*

*Klatna oblaka
sapinju let ptica.*

*Ispod sna
duboko
rasplela vitice
ravnica.*

Za svojim rijekama...

*Vezani srcem,
za rijeke,
što teku pred nama*

*ljubimo zemlju
na svojim obalama.*

*A vali odnose sobom
i nas
istočene u sjenkama.*

Nedjelja

*Nedjelja maminih ruku.
Najdraži cvijet u duši.*

*Oblaci zauzdali let.
Molitva umornih ruku.*

Rudnik Kakanj

*Sirena budi bol udovica,
pod krovom plač i grumen tuge;
oblaci tmasti preko neba lica,
i zmije zlatne preko neba —
pruge.*

*Jedno zadnje »Sretno!« pokojnih rudara.
U vrtu života polomljene grane;
bez šuma i žara.
Lelek sirena gasi svijetle dane.*

*Do kamena kamen
smolom bola gasne.*

Na Dunavu

*Jauk jablana ...
List za listom plače.
Oblaka muk,
obala muk
i jauk njiva.*

*Usahnuti i ništa više.
Zlato žita u mulju
nevolje ljeta gospodnjeg.
Pod brijegom vode ljetina spava.
Šatori briga razapeti.
Iza nasipa plast sijena.
I klas uz klas
tišina
i tuga nijema.*

Poplave

*Oblaci olovnih krila,
orlovi s litica pali.*

*Žeđi njiva i svila
okamenile se. Ali*

kletva s kamenom srasla.

*Plave olovne vode
bačke ravni. Spasila
gole živote. Sve ode.*

*Nasipi zovu lopate,
pod vodom temelji zlopate.
U pomoć klasovi mole,
zidine, breze, topole.*

Pejzaž

*Pod pepelom zore
ugasile se zvijezde.
Mrke vode iz gore
niz poljane jezde.*

*Oblak, čamac bijeli,
sudbu sa mnom dijeli:
noć za danom broji.*

*Do jeseni svoje
misli praćke prazne.
Kazne, hvale mazne
srebrom krase svoje.*

*Boje tugom zvone,
i tako tonu — one.*

Iglene igre

*Težak korak zore . . .
Zaveslaj u more talasa
olovnih.
Gasne osmijeh zvijezda.*

*Ispod kore dana
kola vrh života.*

*Sivo klupko briga
polako se mota
u pletivo novo
smrti i života.*

Prvi čas iza ponoći 9. srpnja 1965.

Smola noći.

Vosak u ušima svijeta.

*Uplakan listak nebeskog cvijeta
u prahu zemlje —
samotan.*

Čekam . . .

Netko će doći.

Na dan devetog srpnja.

*Vodeničar života
pod žrvnjem melje trenutke —
zrnje života.*

Sat

*U vijenac
ispleteni sati
nakit su o grlu
vijeka
čovjeka.*

*Sve teži
na prsima leži
srebrom okovan
sat.*

*I slušam
u žilama svojim
njegov bat
i dah.*

*Nije me strah
kada će stat
i moj
sat.*

POD TOPOIOM

zkh.org.rs

Subotica

*Suza u oku ravnice
blista i kad ne plače;
ne pada sa snopljem nice
pod kosom sodbine jače.*

*Grlica srebrnih krila
vesele oblake plete;
zlatom vezena svila
njiva je svaka, ko dijete.*

*Rukave zasuče zorom.
Žilama briznula snaga.
Šapuću koraci šorom.*

*Mami nas ulica naga.
Bagremi mirišu korom,
a pločnik odiše smolom.*

Povratak

*Starice sa živim svijećama
pod strehom
i toplim srcem u njedri ma
bjelinom njiva
dobrotu zvijezda pale.*

*O mile starice,
iz sokaka, tihe
s praga male sreće
golubije krilo
milo me suncu zovu
ustreptale.*

*Doći će s bolom,
mladosti,
dolom
pod stablo jablana.*

Zov

*Golubinje krilo inja
odmara se na crnoj grani.*

*Po strani cesta zove
stope prolaznika.*

*Vunenim tkaninama
uvijeno srce
grije novorođenčad
snova.*

*S krova pepeljast snijeg
sipi stvarnost zore.*

*Netko nas iz sna
zove
svake zore.*

Rastanak

*Bez zbogom laste su ocvale
u vazama oblaka
glinenih.*

Gnijezda slobode mole.

*Zimus smo ostali bez sna.
I ove zime bez krila.*

*Do ljeta koje ne znamo,
proljeće,
proljeće čekamo.*

Suncokret

*List
suncokreta
stabljike san.*

*Pauk srebro soči...
oči
oči.*

*Lopoči zlatni
nad zemljom.*

U dvorištu zova

*Urna mojih snova
pepeo krila
pod krovom.*

Mirisi . . .

Bičevi zlatni pjevaju žetvu.

*Ravni i njive snivaju.
Smiraj.*

*U avliji zova
zanosno lista.*

Miriše.

*Pjevaju sapišta,
i ništa više.*

Jesen zlatna

*Sokaci su moji mali
s grozdovima ustreptali;
u mastu se okupali,
pa zaspali.*

*A ja pijem zlato zvijezda.
Kasni sat.
Pod zabatom nijema gnijezda.
I mog bola stao bat.*

Na putu...

*Zakašnjeli list
na svom putu
malaksao,
i zastao.*

*Svoju opakliju žutu
o kapiju okačio,
pa se naslonio.*

*Žut u licu
lubenicu mjeseca
gleda,
a blijeda usna
šapuće molitvu
suho
u uho vjetru.*

Pijačni dan

*Iverje riječi
na vjetru.
I bol.*

*Tele zlatno
klikće poklonike.*

*Snoplje psovki
jezika u kasu.*

*Jantar u izlozima srca.
Iverje riječi
na pločniku plače.*

Notturno

*Tmasti prstići noći
pletu bundevi tkivo.
I zlatnom iglom
proboli meso mraka.
Boli...
Jauk samoće.
Zvuk podzemlja
otvara utrobu zlobe.
Zelena svjetlost paluca.
Ni sunca
ni mjeseca
na zidu nebeske sobe.*

Jelen

*Lisnata stabljika
na vjetru pjeva
leptirovu pjesmu
gnjeva.*

*Razljeva se ritam
u san sâm
sunčanom predom
ovjenčan.*

*Utegnut tako
vitak i zelen
pjeva
ljubavnu pjesmu —
j e l e n.*

Na njivi bostan

*Stabljika suncokreta
licem rumene zore
zove stidljivo sunce.*

*Dinja samoće
raste sve veća.*

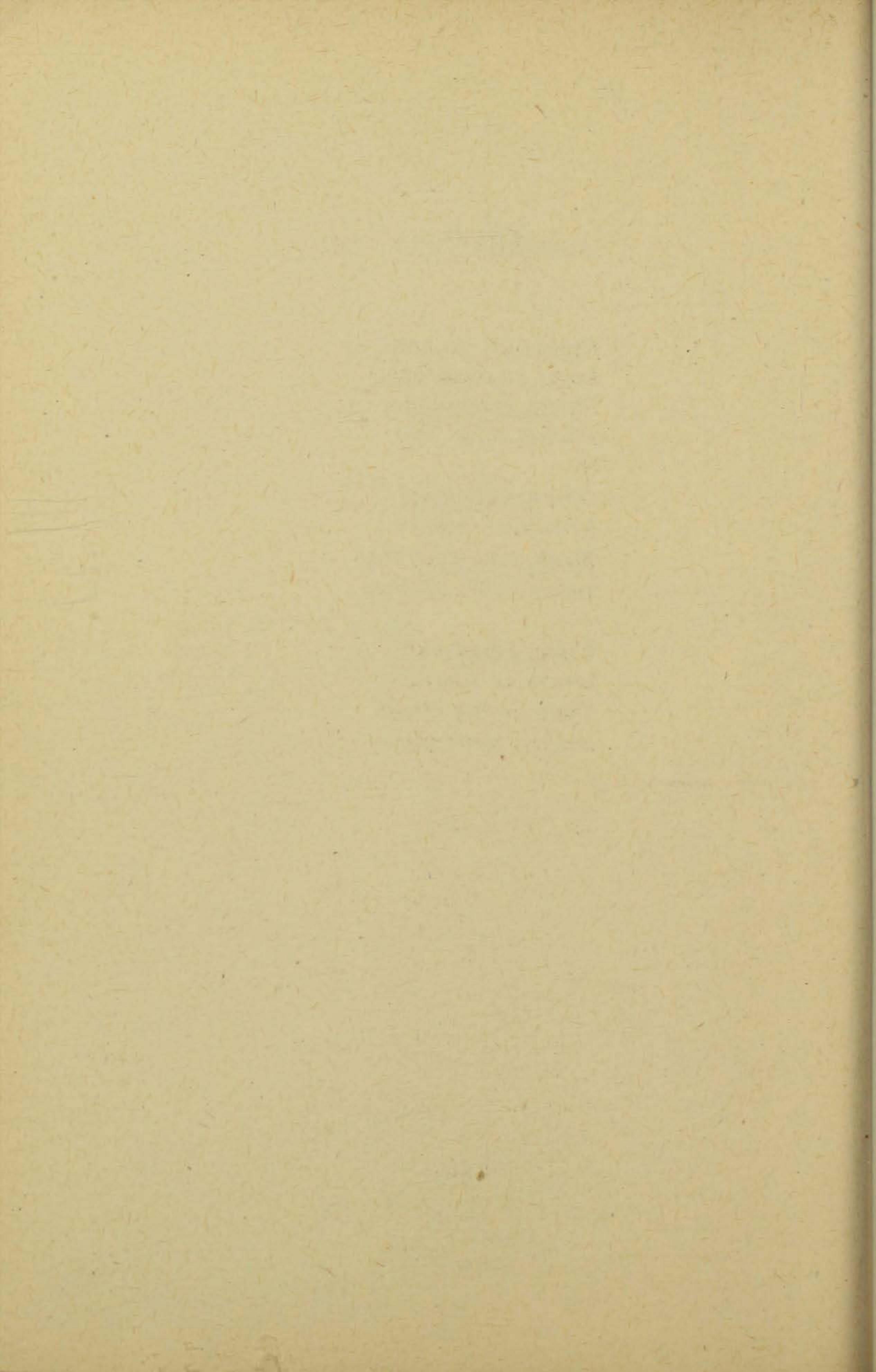
*Od cvijeta do cvijeta
oblaci
oblaci
na traci nebeskoj.*

Njive

*Pjeva mir od srca.
Laste ispod krova.
Slama jasle sanja.
Plamti zora nova.*

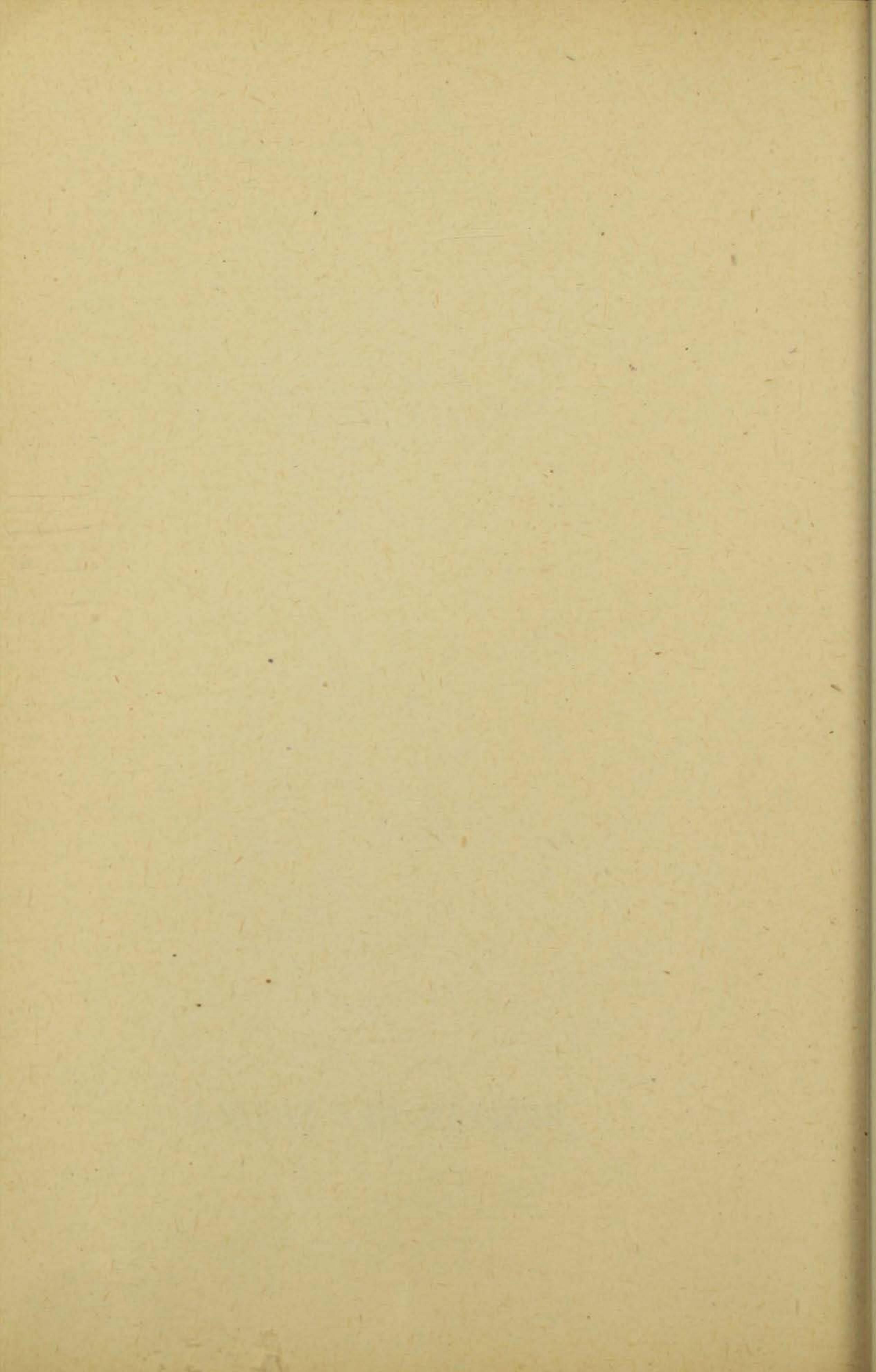
*Oblak milovanja
krili lak i rumen.
Mrak zove iz granja
sunca velik grumen.*

*Čipke iznad oka
igraju se s nama.
Tuga zrelog klasja
zasja s tamburama.*

BRŠLJAN BEZ STABLA

zkh.org.rs

Oglas i ...

*Od sna si
vlasi isplela
za mjesec
srp i rog.*

*Žreci su
izgnani
iz srca
mog
i tvog.*

*Mača plamenog
isuče sunce
lica blistava.*

Oglas i na ploči zore.

Nekome...

*Nekome poslati pismo
s mirisom jeseni
u listu i cvijetu.*

Nekome.

A kome? ...

*Moje tuge zvone
u bolu zvonika
nijemih.*

*Ja sam zvonar
praznina
i zvonika
bez temelja
u zemlji.*

Zdravka

*Miriše ruža večeri.
Tvoja kosa nosi ime mraka.
Bugarska Tvoja cvjeta s ružama.*

*Daleko...
I san i java pletu se —
vitice sreće.*

*U zlatnoj odjeći jesen
stidljivo šeće*

žalom

*Crnog mora.
Mirisi mora,
i ruža,
i sreće.*

*Zdravka,
Bugarska Tvoja.*

Iz Plovdiva pismo

*S ružinim cvijetom
u kosi
putujem svijetom.*

*Moja Bugarska miriše
srcem ruža.*

*Subotice sunce
poljubac mi dalo
na usne ružinog lista
u beskraj
rumeneći.
U sreći... u sreći,
ko travka.*

Zdravka.

Odlazak

*Kad osjetiš varljivo sunce
žene
na obrazu rumenom
od stida,
ostaju ti zjenice
pune tame,
sklopljena krila sustalih ptica.*

*Sasvim je svejedno
jesi li zreo za smrt.*

Laste odlaze iz srca.

Ime tvoje

*Sunce,
ime Tvoje
u srcu
cvijet doziva.*

*Miriše duša
grana
bagremovih.*

*Lelek lala
zora je moja.*

*Moja mala želja
rascvjetana
plače.
Ostavljena žena.*

Srce

*Sunce jesensko je srce
moje žene.*

*Toplo
i milo,
i varljivo.*

*Da je istina ono što nije!
I nije ...
Grozdovi ljubavi
izviru stidljivi
iz brazda
mijući poglede oka.*

*Istoči mošt sumnje
u sreću,
o pjana glavo,
od bola.*

I srce pjesmu objavi.

Jakov KOPILOVIĆ (1918—) je tek poslije dugogodišnje mukotrpne borbe za životni opstanak od najranije mladosti ušao u krug inteligencije bunjevačkih Hrvata u Subotici. Rođen u siromašnoj obitelji nadničara nije imao materijalne uvjete da upotpuni svoje obrazovanje, te se probijač kroz život na razne načine: kao radnik, tramvajski konduktor, rudar, činovnik, korektor samo da bi ostvario svoj mladalački ideal — temeljnog intelektualnog osposobljavanja na filozofskom fakultetu. Kao profesor književnosti bio je na različitim dužnostima, danas je upravnik Gradske biblioteke u Subotici.

Propjevao je još u najranijim omladinskim godinama, ali mu je prva pjesma objavljena u subotičkoj »Danici« 1937. godine i od tada je ostao nepokolebljivo vjeran svom pjesničkom pozivu koji se tokom trideset proteklih godina trajno afirmirao među hrvatskim pjesnicima njegove generacije. O tome najočitije govore brojne zbirke koje su mu do danas tiskane. Već je zapaženo da se njegova poezija neposrednošću i jednostavnosću, ali i stvaralačkom istrajanosću da se književna baština bunjevačkih Hrvata obogati i pjesničkim porukama u svijetu žitorodnih polja i životnog obilja, što nije mala zadača za pjesnika koji je izrastao na skromnoj tradiciji zavičajnog podneblja.

Po svojim lirskim preokupacijama Kopilović je tematski neograničen i u estetskoj evoluciji sve produbljeniji umjetničkom transpozicijom zavičajnih i autobiografskih motiva, koji vjerno dočaravaju povjesnu tragediju etničkog kolektiva bačkih Hrvata u borbi za nacionalnu ravнопravnost i slobodu, kao i nemilu pjesnikovu kob da se odupre zaboravljanju.

»Ja sam tri puta mrtav,
tri puta sahranjen mržnji na dno.«

»Zaboravljen«

Geza Kikić

Od istoga pisca

- Daleko od zavičaja — pjesme Zagreb (1944)
- Tisuću i jedna noć — pjesme Subotica (1946)
- Soneti — pjesme Subotica (1953)
- U dolu jablan — pjesme Subotica (1964)
- Radosti — pjesme o deci Subotica (1966)
- Sjeverna jesen — pjesme Subotica (1967)
- Medaljoni — pjesme Subotica (1967)
- Mozaik (četvorica) — pjesme Subotica (1967)
- Njiva patnje — pjesme Subotica (1968)
- Žedan đeram — pjesme Subotica (1968)
- Grlica na grani — pjesme Subotica (1970)

Sadržaj

I DIO

<i>Pjesme bez naslova</i>	Strana
1 — — — — — — — — — —	9
2 — — — — — — — — — —	10
3 — — — — — — — — — —	11
4 — — — — — — — — — —	12
5 — — — — — — — — — —	13
6 — — — — — — — — — —	14
7 — — — — — — — — — —	15
8 — — — — — — — — — —	16
9 — — — — — — — — — —	17
10 — — — — — — — — — —	18
11 — — — — — — — — — —	19
12 — — — — — — — — — —	20
13 — — — — — — — — — —	21
14 — — — — — — — — — —	22
15 — — — — — — — — — —	23
16 — — — — — — — — — —	24

D u g a

	Strana
7	33
8	34
9	35
10	36
11	37
12	38
13	39
14	40
15	41
16	42
17	43
18	44
19	45
20	46
21	47
22	48
23	49

II DIO

Mala slova naslova

Nisam grana ... — — — — — — — —	55
Novo doba — — — — — — — —	56
Rakete — — — — — — — —	57
Na pragu... — — — — — — — —	58
Na svojim rijekama — — — — — — — —	59
Nedjelja — — — — — — — —	60
Rudnik Kakanj — — — — — — — —	61
Na Dunavu — — — — — — — —	62

zkh.org.rs

CROATICA

BIBLIOTECA

ZKVH SUBOTICA